

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

СОВЕТ

Нижнеалькеевского
сельского поселения
Алькеевского
муниципального района

**ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
Әлки муниципаль
районы
Тубән Әлки авыл җирлеге**

СОВЕТЫ

Адрес: 422881, РТ, с. Нижнее Алькеево
ул. Советская, д. 55
: 8 (84346) 77-2-15

Адрессы: 422881, РТ, Тубән Әлки авылы, Совет ур., 55
факс: 8 (84346) 77-2-15

РЕШЕНИЕ

Тубән Әлки авылы

КАРАР

2022 елның 11 апреленнен

№

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районның Тубән Әлки авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге җирләргә керми торган яшел үсентеләр кису тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, 2003 елның 6 октябрендәге «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законы, 2002 елның 10 гыйнварындагы «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районның Тубән Әлки авыл җирлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районның Тубән Әлки авыл җирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районның Тубән Әлки авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге җирләргә керми торган яшел үсентеләр кису тәртибе турындагы нигезләмәне күшымта нигезендә расларга.

2. Үз көчен югалткан дип танырга:

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районның Тубән Әлки авыл җирлеге Советының 2021 елның 04 мартандагы «Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районның Тубән Әлки авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге җирләргә керми торган яшел үсентеләр кису тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында» 17 номерлы карарын;

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районның Тубән Әлки авыл җирлеге Советының 2021 елның 7 июнендәге «Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районның Тубән Әлки авыл җирлеге Советының 2021 елның 04 мартандагы «Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районның Тубән Әлки авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге җирләргә керми торган яшел үсентеләр кису тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында» 17 номерлы карарына үзгәрешеләр керү турында» 25 номерлы карарын.

3. Әлеге каарны "Татарстан Республикасының хокукий мәгълүматның рәсми порталы" нда <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча әлеге каарны бастырып чыгарырга, Әлки муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

Әлки муниципаль районы Түбән Әлки авыл жирлеге» Советы Рәисе урынбасары

Ф.Ф.Мисалов

Татарстан Республикасы Әлки
муниципаль районның Түбән Әлки авыл
жирлеге Советының 2022 елның 11
апрелендәге каарына күшүмтә

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районның Түбән Әлки авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибе турында НИГЕЗЛӘМӘ

Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Граждан кодексының 15 ст., Россия Федерациясе Урман кодексының 61, 68, 77 ст., 2002 елның 10 гыйнварындагы “Әйләнә-тирә мохитне саклау турында” 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Түбән Әлки авыл жирлеге Уставы нигезендә халыкның экологик иминлеген тәэмин итү максатларында эшләнде һәм Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районның Түбән Әлки авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибен (алга таба - авыл жирлеге) билгели.

1. Төп тәшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп тәшенчәләр кулланыла:

яшел утыртмалар - табигый һәм ясалма үсеп чыккан агач, қуак һәм үлән үсемлекләре (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәклекләрне, шулай ук аерым торучы агачларны һәм қуакларны да кертеп);

табигать территорияләре - бердәм географик (климат) шартларында формалашкан жирлек, туфрак, үсемлекләр рельефының билгеле бер типларын берләштерүче, хужалык эшчәнлегенә кагылгысыз яисә аз кагылган территорииләр;

яшелләндерелгән, ясалма булдырылган яшелләндерү объектлары (авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге жирләрнәң аз булдырылган участоклары, алар чикләрендә ёслекнәң 50 проценттан да ким булмаган өлеши үсемлекләр капламы биләп тора;

урман территорииләре- табигый барлыкка килгән урман үсемлекләре белән капланган төрле функциональ билгеләнештәге табигый территория участоклары;

Агач- үсентеләрдән тыш 1,3 м биеклектә, 5 см диаметрдан да ким булмаган үсемлек;

куак - туфрак ёслегендә тармакланган күпъеллык күптармаклы (агачтан аермалы буларак) үсемлек;

үлән капламы - газон, табигый үлән капламы;

ешлык - нинди дә булса урында күе үсә торган үсемлекләр, қуаклар;

яшел массив - бердәм каплам ясаучы карт (15 яштән өлкәнрәк) кимендә 50 төп агач үсә торган территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян китерү - аларның үсешен туктату, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, тамырның бөтенлеген, тере туфрак катламын бозу, яшел үсентеләрне яисә тамыр зонасындагы туфракны зааралы матдәләр белән пычрату, ут төрту яки башка йогынты ясау;

Яшел үсентеләрне юк итү (югалту) - яшел үсентеләрнәң үсешен туктатуга китерә торган кисү яки башка зыян китерү.

Компенсацион яшелләндерү - юк ителгән яки 2 коэффициент заарланган яшел утыртмаларны яңадан утырту.

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территорииясендә үсө торган яшел үсентеләр саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территорииясендә (авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлық яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территорииясендә яшел үсентеләрнең сакланышын һәм үсешен тәэммин итү буенча бурычлар оешмаларга эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә - әлеге оешмалар житәкчеләренә йөкләнә;

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләренең милекчеләре, файдаланучылары һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын, яшел утыртмаларны тиешенчә карауны тәэммин итәргә тиеш.

2.4. Авыл жирлеге территорииясендә хужалық, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.5. Жир кишәрлеген сайлау акты, төзелеш, хужалық һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документациясендә яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрес белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.6. Яшелләндерелгән территориияләрдән һәм яшел массивлардан яшел үсентеләрнең тереклек эшчәнлеген тәэммин итүгә туры килми торган файдалану рәхсәт ителми.

3. Яшел утыртмаларны (агачларны, куакларны) кису тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территорииясендә яшел үсентеләрне рәхсәтsez кису тыела.

3.2. Авыл жирлеге территорииясендә агач һәм куакларны кису рәхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рәхсәт авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе курсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

Рәхсәт бирү тәртибе авыл жирлеге башкарма комитеты каары белән расланган агач һәм куакларны кисүгә, кронировкалауга яисә утыртуга рәхсәт бирү буенча муниципаль хезмәт курсәтүненән административ регламенты белән билгеләнә.

3.3. Рәхсәт бирү мәрәжәгать итүчененең Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар, җыемнар һәм башка түләүләр буенча бурычы булмаган очракта (авария хәлләренә бәйле очраклардан тыш) гамәлгә ашырыла.

3.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты хат - гариза көргөннән соң мәрәжәгать итүчегә әлеге әш төрен үткәрүгә рәхсәте булган максуслаштырылган оешмага түбәндәгеләрне алу өчен мәрәжәгать итәргә кинәш итә:

3.4.1. яшел утыртмаларның исәп-хисап исемлеге;

3.4.2. агач-куак үсентеләренең санын, төрен, категориясен билгеләү максатыннан төзелә торган яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты; киселгән агач өчен бәянең (түләүнен) бәясен исәпләп чыгару. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтененең 2007 елның 22 маенданы 310 номерлы каары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда курсәтләнгән эшләр мәрәжәгать итүче акчасы хисабына башкарыла.

Рәхсәт итү вакыты - 90 көн.

3.5. Эшләрне башкаруга рәхсәт алган очракта, мәрәжәгать итүче әлеге Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләр кискән өчен түләүләрне кертергә һәм компенсацион яшелләндерү тәртибен раслаучы документларны тапшырырга тиеш.

3.6. Агач һәм куакларны кискән өчен түләү мәрәжәгать итүче тарафыннан авыл жирлеге бюджетына күчерелә.

3.7. Яшел утыртмаларны кису эшләре билгеләнгән нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә мәрәжәгать итүче акчалары исәбеннән башкарыла. Агач кису бары тик аттестацияләнгән белгечләргә генә рәхсәт ителә.

3.8. Киселгөн яшел үсентеләрне һәм киселгөн калдықларны кисү, төяу, төяу һәм чыгару эшләре мөрәжәгать итүче хисабына башланган көннән өч көн эчендә башкарыла. Киселгөн яшел үсентеләрне һәм киселгөн калдықларны эш урынында саклау тыела.

3.9. Территориянең кисү урынында газон, яшел үсентеләр заарланган очракта, үз компетенцияләре чикләрендә территория хужасы һәм контроль органнары белән килешенгән эшне башкаручы, зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, аларны мәҗбүри рәвештә торғызу эшләрен башкара.

3.10. Кискән өчен туләмичә агач һәм куакларны кисү авыл җирлегенең башкарма комитеты тарафыннан тубәндәге очракларда рәхсәт итепергә мөмкин:

3.10.1. яшел үсентеләрне тәрбияләү, санитар кисуләр һәм реконструкцияләү буенча кисуләр үткәру;

3.10.2. авария хәлендәге һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән җир асты коммуникацияләрен һәм капиталъ инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.10.3. Дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса, торак һәм ижтимагый биналарда яктылыкны каплый торган агач һәм куакларны кисү;

3.10.4. авария хәлендәге (аву куркынычы тудыруучы, коры-сары) агач һәм куакларны кисү.

3.11. Югарыда курсәтелгән очракларда яшел үсентеләр кисүне гамәлгә ашыруучы мөрәжәгать итүчегә авыл җирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсацияле яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.12. Авария, коры-сары һәм куркыныч тудыруучы яшел үсентеләр комиссия тикшерүе нигезендә киселә.

3.13. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк иту дип таныла:

3.13.1. агачлар һәм куаклар рәхсәтсез кисү, рәхсәт буенча, ләкин рәхсәттә курсәтелгән кишәрлектә, санда һәм токымны кисмәү;

3.13.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш иту нәтижәсендә агач һәм куакларны юк иту яки зыян китерү;

3.13.3. көүсәне божралау яки уемлау;

3.13.4. үсә торган агач һәм куакларның үсеш туктатылганчыга кадәр заарлануы;

3.13.5. агач һәм куакларның агым су, химик матдәләр, калдыклар һәм башкалар белән заарлануы;

3.13.6. корыган агачларны рәхсәтсез кисү;

3.13.7. үсүче агач һәм куакларның башка заарланулары.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү рәхсәт итегән агач кисү, законсyz рәвештә яшел үсентеләрне зааррлау яки юк иту очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен туры килә торган вакытта, әмма яшел үсентеләрне зааррлау яки юк иту факты ачыкланганнан соң бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшелләндерү мәнфәгатьләрендә яки хокукка каршы гамәлләре нәтижәсендә яшел үсентеләрне зааррлау яки юк иту булган гражданнар яисә юридик затлар акчалары исәбеннән башкарыла.

4.3. .Әлгө Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян натурада, компенсацион яшелләндерү белән капланырга тиеш: 2 коэффицент белән юкка чыгарылган урынына яшел утыртмаларны утырту.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәү белән алыш барыла.

5.2. Яшелләндөрелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндөрелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган төзелештә кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентеләр биләгән жир кишәрлекләрендә төзелешне оештырганда, проект документларында киселергә тиешле яшел үсентеләрне бәяләү булырга тиеш. Бу очрактарда зыянны каплау өлеге Нигезләмәнен 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә агач киселгән өчен түләүне алдан кертү һәм компенсация яшелләндөрү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау.

6.1. Авыл жирлеге Башкарма комитеты рөхсәтеннән башка яшелләндөрелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеге алыш бару, палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Яшелләндөрелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы, янгын куркынычы булган һәм агулы матдәләрне файдалану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларның заарлануына яки юкка чыгуына китерергә сәләтле башка эшләр тыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1. Өлеге Нигезләмәне үтәмәүдә гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы.